

Nr 36.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om utredning rörande tilläggspension åt vissa pensionerade statliga befattningshavare.

(5:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Sunne* och *Söderquist* (I: 4) samt den andra inom andra kammaren av fröken *Vinge* och fröken *Höjer* (II: 4), har hemställts, att riksdagen ville besluta hemställa hos Kungl. Maj:t om utredning, förslagsvis genom 1951 års pensionsutredning, om tilläggspension åt i motionerna nämnd kategori av pensionerade statliga befattningshavare i huvudsaklig överensstämmelse med i motionerna uppdragna riktlinjer.

Till stöd för det väckta förslaget anföres i motionen II: 4 följande.

1951 års riksdags beslut om ändrade bestämmelser rörande avgångsåldern för civila anställningshavare i statens tjänst var bl. a. gynnsamt för den kategori av befattningshavare, som vid inträdet i den tidigare gällande pensionsåldern ännu inte hade tillräckligt antal tjänstår för att erhålla full pension men som genom de ändrade bestämmelserna kunde kvarstå i tjänst ytterligare något år och därigenom erhålla en viss pensionsförbättring.

De befattningshavare, som redan uppnått pensionsåldern då 1951 års riksdagsbeslut trädde i kraft, hade emellertid inte denna möjlighet att öka det antal tjänstår, som fick tillgodoräknas, även om de fortfarande voro i tjänst, antingen efter att ha erhållit anstånd med avsked eller efter att ha återanställts omedelbart efter avskedet. I intetdera fallet fick nämligen enligt de tidigare gällande bestämmelserna tjänstgöringen efter uppnådd pensionsålder tillgodoräknas. De befattningshavare, som det här gäller, torde huvudsakligen utgöras av gifta eller förut gifta kvinnor, som en följd av år ägnat hela sin tid åt skötseln av hem och barn och som därför icke haft så många år i statstjänst. Antalet personer, som uppfylla de tre villkoren att ha uppnått pensionsåldern före den 20 juni 1951, att icke ha haft för full pension erforderliga tjänstår vid uppnåendet av pensionsåldern samt att fortfarande vara i statens tjänst, är säkerligen ringa, och kostnaderna för att ge dem en tilläggspension måste följaktligen vara små.

Rimligt synes vara, att dessa personer erhålla en sådan tilläggspension, att deras sammanlagda pensionsförmåner komma att motsvara det belopp, som de skulle ha erhållit, om nuvarande pensionsbestämmelser hade gällt vid den tidpunkt, då de enligt tidigare bestämmelser uppnådde pensionsåldern.

Utskottet. Enligt övergångsbestämmelserna till förordningen den 1 juni 1951, nr 335, om ändrade bestämmelser rörande avgångsåldern för civila

statstjänstemän m. m. äger tjänsteman, som vid förordningens ikraftträdande uppnått den nedre men icke den övre gränsen av vederbörande pensioneringsperiod och till följd av anstånd med avgång blir underkastad de i förordningen meddelade bestämmelserna, såsom tjänstår tillgodoräkna den tid före periodens utgång, under vilken han kvarstått i tjänst. Detsamma skall även gälla tjänsteman, som vid förordningens ikraftträdande uppnått vederbörande pensioneringsperiods övre gräns men på grund av anstånd med avgång kvarstår i tjänst.

Genom nämnda bestämmelser läser motionernas syfte redan få anses tillgodosett vad beträffar befattningshavare, som vid ikraftträdandet av 1951 års riksdagsbeslut uppnått tidigare gällande pensionsålder men erhållit anstånd med avsked.

Vad angår den i motionerna berörda frågan om tilläggspension åt befattningshavare, som redan vid ikraftträdandet av ifrågakvarande förordning pensionerats och därefter återanstälts, skulle ett bifall till motionerna i denna del innebära ett avsteg från vedertagna pensioneringsprinciper. Tillgodoräkande av tjänstgöringstid efter uppnådd pensionsålder såsom tjänstår i pensionshänseende har nämligen hittills icke ansetts böra medgivas. Med hänsyn härtill anser sig utskottet icke kunna tillstyrka motionerna i denna del.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att motionerna I: 4 och II: 4 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 19 februari 1952.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 33.

RESERVATION.

av herr *Söderquist*.